

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **I. V .**, zast. JUDr. a Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Šafaříkova 666 proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2012 č. j. OAM-175/LE-BE02-K01-2012, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Odměna advokáta JUDr. a Ing. Jiřího Špeldy s e u r č u j e částkou 12.342,-Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové na účet soudem ustanoveného zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce, jak krajský soud ověřil ze správního spisu žalovaného, je státním občanem Ukrajiny, ukrajinské národnosti a představil se jako sympatizant Bloku bývalé premiérky Julie Tymošenkové. Na Ukrajině vedl normální život, v roce 1992 se oženil a až do roku 2005 soukromě podnikal. Účastnil se schůzí a shromáždění pořádaných ve prospěch Julie Tymošenkové, jelikož pobýval na malém městě a jeho stranické sympatie byly obecně známé, nastaly problémy s možností pracovního uplatnění. Ty dával žalobce do souvislosti jak se svým politickým přesvědčením, kdy odmítl podporovat protikandidáta Tymošenkové, tak rovněž s obecně nedobrou ekonomickou situací na Ukrajině, kde bylo obtížné zajistit si zaměstnání. Jeho situaci by tak údajně nevyřešil odchod za prací do jiné části Ukrajiny, když navíc v Mukačevu má rodinu a zázemí. Problémy se státní mocí popřel, do slovního sporu se dostával se stoupenci politiky Janukovyče. V dubnu 2008 proto vycestoval do České republiky za prací a podporoval rodinu. Potvrdil, že konkrétní problémy se státními orgány Ukrajiny neměl, na Ukrajinu se vracel a to až do října 2011, kdy pobývá stále v České republice. V případě návratu se obává pokračování potíží a diskriminace s nimi související.

Žalovaný posoudil uvedené důvody, shromáždil četné informace o zemi původu a rozhodl tak, že žalobci mezinárodní ochranu podle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu neudělil.

Žalobce reagoval včasnou a velmi podrobnou žalobou, ve které označil rozhodnutí správního orgánu za nezákonné. Namítl, že správní orgán nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu a dostatečně se nezabýval ohrožením, které žalobci v případě nuceného návratu hrozí. Zdůraznil, že dával aktivně najevo své sympatie Julii Tymošenkové a v souvislosti s uplatňováním politických práv mu tak bylo odírána základní právo, kterým je právo přístupu k práci. Tu ostatně nemohl sehnat i s ohledem na svůj věk, tedy byl diskriminován i z tohoto důvodu. Žalovanému vytýkal bagatelizaci svých potíží, když odmítl, že jediným důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany by mělo být dosažení legalizace pobytu. Rovněž namítl, že správní orgán nevěnoval pozornost žalobcově ekonomické, sociální či rodinné situace pro případ jeho návratu s ohledem na namítanou diskriminaci. V tomto smyslu označil rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné. Požadoval zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Správní orgán reagoval na žalobu rovněž velmi podrobným vyjádřením ze dne 21. března 2013. Žalobu považoval za nedůvodnou a argumentačně vycházel z obsahu odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí a z průběhu správního řízení. Stručně zopakoval informace žalobcem uváděné v řízení před správním orgánem a zdůraznil, že žalobce netvrdil žádné potíže z důvodu své rasy, národnosti, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či náboženského přesvědčení. Za důvod odchodu z Ukrajiny označil ekonomickou situaci a nemožnost zajistit si řádné zaměstnání, která mu nedovolila hmotně zabezpečit rodinu. Tento problém dával do souvislosti se svými sympatiemi a podporou politické linie Julie Tymošenkové. Za dobu největších

konfliktů označil období před tzv. „oranžovou revolucí“, která na Ukrajině propukla 22. listopadu 2004. Žalovaný zdůraznil, že po tomto datu žalobce ještě na Ukrajině další tři roky pobýval a následně a to až do roku 2011 Ukrajinu navštěvoval. Žádné problémy za toto období nepřednesl. Lze tak uzavřít, že jediným konkrétním problémem byla obtížnost pracovního zařazení na Ukrajině. Zdůraznil, že samotný žalobce připustil, že z místa řidiče ředitele textilní továrny odešel pro názorové neshody, následně se zaregistroval na úřadu práce, nicméně výsledků nevyčkal, neboť měl již podánu žádost o vízum a vycestoval za prací do České republiky. Dále žalovaný připomněl, že žalobce měl pobyt povolený do 13. 10. 2011, bylo mu uděleno správní vyhoštění kvůli nelegálnímu pobytu, dne 31. 7. 2012 byl zajištěn cizineckou policií a teprve 22. 8. 2012 požádal o udělení mezinárodní ochrany. V kontextu celého případu považoval správní orgán přednes žalobce za účelový z cílem legalizovat si na území republiky pobyt, k čemuž ovšem slouží zák.č. 326/1999 Sb., po pobytu cizinců na území České republiky. Výhrady vůči obsahu shromážděných informací o Ukrajině žalovaný nemůže akceptovat, neboť žalobci byla dána možnost se s těmito zprávami seznámit, této nevyužil, stejně tak sám o sobě žádný důkaz nepředložil ani neučinil návrh na případné doplnění dokazování. V ostatním pak žalovaný odkázal na obsah správního spisu a odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí. Trval na zamítnutí žaloby.

Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení (žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou), projednal soud žalobu v mezích daných žalobními body (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a to při jednání, na kterém neúčast žalobce omluvil jeho právní zástupce. Obě strany setrvaly na svých procesních postojích, žádné další důkazy krajskému soudu předloženy nebyly, stejně tak nebyly učiněny návrhy na případné doplnění dokazování.

Právní rámec projednávané věci je upraven následovně: mezinárodní ochranu lze podle § 28 odst. 1 zákona o azylu udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany: shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvodky k udělení doplňkové ochrany (§ 14a či § 14b zákona o azylu).

Krajský soud se před rozhodnutím ve věci samé seznámil s obsah správního spisu, když podklady v něm založené (informace přednesené žalobcem, kterými vysvětluje důvod svého odchodu a obavy z návratu a zprávy o zemi původu) jsou dostatečně přesně a výstižně zachyceny v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí a korespondují tomu, co krajský soud stručně shrnul již v úvodu odůvodnění tohoto rozsudku. Krajský soud tedy ověřil, že správní orgán při svém rozhodování vycházel ze žádosti žalobce uplatněné dne 22. 8. 2012, z údajů ve vlastnoručně psané žádosti a z obsahu dvou pohovorů konaných dne 22. 8. 2012 a 25. 9. 2012.

Správní orgán dále v souladu s obvyklou praxí shromáždil – případu žalobce - přiměřené množství informací ohledně bezpečnostní a politické situaci na Ukrajině. Zprávy pocházejí z objektivních, věrohodných a dohledatelných informačních zdrojů,

jsou časově aktuální a žalobci byla dána možnost seznámit se s jejich obsahem. Té však nevyužil a stejně tak sám žádné důkazy nepředložil ani nepřednesl návrh na doplnění dokazování.

Konkrétně se jednalo o následující zprávy: Informace MZ USA z 24. května 2012, Ukrajina – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2011, Informace ze zdrojů MZV, č. j. 106362/2009-LPTP ze dne 13. května 2009 zaměřena na otázku vycestování z Ukrajiny, návratu do vlasti a situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu, Informace MZV č. j. 113176/2009-LPTP ze dne 23. července 2009, Informace MZV č. j. 111193/2009-LPTP ze dne 29. července 2009, Informace MZV č. j. 129871/2010-LPTP ze dne 19. ledna 2010 a Informace z téhož zdroje č. j. 121230/2011-LPTP ze dne 7. prosince 2011, které jsou rovněž zaměřeny na otázku neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, dodržování lidských práv, možnost podání stížnosti na nečinnost státních orgánů, postoj státních orgánů k otázce porušování lidských práv apod. Dalším důkazem je zpráva Freedom House z května 2011 – Svoboda ve světě – Ukrajina a informace získané z databáze ČTK, které jsou zaměřeny na vývoj politické situace na Ukrajině od počátků „oranžové revoluce“ do doby současné.

Z výše zaznamenaného množství různorodých zpráv z nepochybně objektivních informačních zdrojů je zjevné, že správní orgán, byť dospěl k závěru, že důvodem žádosti žalobce je jeho snaha vyhnout se realizaci správního vyhoštění a zajistit si legální pobyt v České republice, vyvinul maximální možnou snahu po zjištění co možná neobjektivnější a nejaktuálnější situace v zemi. Plně respektoval individuální přístup k žalobcově žádosti a při rozhodování vycházel z jím uváděných skutečností, tedy jednal zcela v souladu s požadavky obsaženými ve Směrnici UNHCR ze 16. března 2009.

V souzené věci krajský soud z předmětného správního spisu ověřil, že za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a nemožnost návratu zpět označil žalobce ekonomické problémy v zemi původu spojené s nemožností získat zaměstnání a zajistit tak obživu rodiny, kterou dával do souvislosti se svým věkem a sympatiemi k političce Julii Tymošenkové. Krajský soud podotýká, že nemůže souhlasit s výhradou žalobce, který vytýkal správnímu orgánu zlehčování jeho příběhu a izolované reakce na jím vznášené potíže. Při kompletaci obou uskutečněných pohovorů a při znalosti obsahu správního spisu je zjevné, že žalobce žádné konkrétní a obhajitelné důvody, které by naplňovaly podmínky ust. § 12 zákona o azylu skutečně netvrdil. Žalovaný dle názoru soudu správně vyhodnotil žádost žalobcem uplatněnou jako žádost účelovou, jejímž smyslem a cílem byla snaha po legalizaci pobytu žalobce. Žalobce se v řízení profiloval jako sympatizant političky Julie Tymošenkové, kdy za období určitého vyhocení potíží označil časový úsek před propuknutím „oranžové revoluce“. Nechuť podpořit protistranu v podobě Viktora Janukovyče pak měla mít u žalobce za následek nemožnost pracovního uplatnění, neboť Mukačevo, kde žil a pracoval, označil za malé město, kde jeho politické postoje byly známy. Žádný zásadní konflikt, ze kterého by bylo možno dovozovat pronásledování z azylověrelevantních důvodů netvrdil, spokojil se s obecným popisem své účasti na schůzích a shromážděních. Nezájmu o politiku

Janukovyče a svých postojů za doby „oranžové revoluce“ dal do souvislosti s obtížemi na trhu práce, v čemž spatřoval pronásledování odůvodňující podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Přesně je přednes žalobce zachycen na straně druhé až čtvrté přezkoumávaného rozhodnutí, a proto v podrobnostech krajský soud na tento text odkazuje.

V tomto konkrétním případě lze jistě souhlasit s vyhodnocením situace tak, jak učinil žalovaný a rovněž s přijatým závěrem, který soudem zjištěné situaci odpovídá. Žalobce pobýval na Ukrajině minimálně tři další roky po „oranžové revoluci“, zaměstnání řidiče se vzdal z údajných osobních a názorových rozporů, zaregistroval se jako žadatel o zaměstnání na úřadu práce, nicméně výsledku nevyčkal a bez potíží v roce 2008 přicestoval do České republiky. Zde pobýval nejprve legálně, pracoval a opakovaně se vracel s výdělkem za rodinou na Ukrajinu. Žádné potíže jeho cesty neprovázely, k žádným konfliktům se státními orgány nedošlo. Problémy žalobcem přednesené v souvislosti s jeho politickým přesvědčením byly v zásadě problémy mezi dvěma politickými směry, týkaly se boje o politické směřování Ukrajiny, nicméně v intenzitě žalobce přednesené a s ohledem na posouzení celkové situace je zjevné, že žalobce se žádným zásadním či výrazným způsobem neprofiloval a neodlišoval od celé řady stoupenců politiky Julie Tymošenkové a opakované cesty na Ukrajinu potvrdily nezáměr státních orgánů na jeho osobě. Žalobce tak v zásadě pochybením či neznalostí (odhlášen údajně bez svého vědomí z nahlášeného místa pobytu, opožděné odvolání proti rozhodnutí) mu nebylo prodlouženo povolení k pobytu a jak již výše popsáno, následovalo správní vyhoštění, kdy žalobce lhůtu v něm stanovenou pro vycestování nerespektoval a teprve po zadržení policií si podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud je ve shodě se správním orgánem přesvědčen, že důvodem odchodu z Ukrajiny byla tamní ekonomická situace a stav možností na trhu práce, který se v určitém ohledu podobá situaci v České republice. I zde existuje procento osob bez zaměstnání, které se pokouší za pomoci úřadů práce nalézt své uplatnění, přičemž i v České republice je nezbytné věnovat pozornost otázkám diskriminace v zaměstnání a to z jakéhokoli důvodu (např. věk, pohlaví apod.). Jak přílehavě zmínil žalovaný, žalobce ani nevyčkal nabídky či postoje úřadu práce a stejně tak nevyužil, pokud se cítil diskriminován z důvodu věku, možnosti dané zákonodárstvím Ukrajiny a nesnažil se hledat pomoc u kompetentních státních orgánů své země, přičemž ze shromážděných informací tato možnost vyplývá. Krajský soud chápe postoje a konání žalobce, který zde po několik let legálně pracoval a příjmem zabezpečoval rodinu, nicméně mu nezbývá, nežli konstatovat, že žalobcem uplatněná žádost a důvody v ní uváděné neumožnily správnímu orgánu přijmout kladné rozhodnutí.

Proto se také plně kloní k závěru správního orgánu v tom směru, že žalobce se vstupem do azylového řízení snažil odvrátit svůj nechtěný návrat na Ukrajinu a vstupem do azylového řízení si legalizovat pobyt na území České republiky. Soud tak neshledal důvody pro podrobnější opakování zjištění a závěrů správního orgánu v tom směru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu.

Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu žadatel ve své žádosti nepřednesl informace, které by správnímu orgánu umožňovaly a současně jej zavazovaly k podrobnějším úvahám ve smyslu daného ustanovení.

Za zákonné a shromážděným informacím odpovídající považuje krajský soud rovněž neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, tedy tzv. humanitárního azylu. Žalobce kromě popisu existenčních a politických potíží nezmínil žádné problémy v souvislosti se svým zdravotním stavem. Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení (§ 14 tzv. humanitární azyl), může soud přezkoumat jen po formální stránce a po věcné stránce pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené správním uvážením. Soud uvážil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. K tomuto krajský soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňují-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Rovněž pro úvahy o možném návratu žalobce tak, aby ze strany České republiky nedošlo k porušení zásady non-refoulement disponoval žalovaný informacemi (již výše vypsány), z nichž za situace žalobcem přednesené bylo možné přijmout závěr i k podmínkám § 14a zákona o azylu. Odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí včetně odkazu na informační zdroje a jejich obsah je zachyceno na straně osmé až desáté rozhodnutí žalované. I v tomto směru se otázkou návratu správní orgán zabýval velmi pečlivě, a proto krajský soud jeho závěry plně aprobuje a krom již uvedeného nemá v konkrétním případě potřebu dalšího doplnění, které by bylo toliko opisem již jednou správním orgánem zaznamenaného stavu (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně uvedené ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130).

Ostatně na situaci žalobce pamatuje Informace MZV č. j. 121230/2011-LPTP ze dne 7. prosince 2011, která se mimo jiné věnuje situaci neúspěšných žadatelů o

mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Je potřeba zdůraznit, že byla vypracována Zastupitelským úřadem České republiky v Ukrajině za součinnosti s ÚNHCR, tedy s organizací primárně ustavenou k ochraně práv „uprchlíků“, a proto krajský soud obsahu zprávy plně důvěřuje. Případné problémy, které informace zmiňuje, se osoby žalobce netýkají. Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2009, čj. 48 Az 116/2008-52 *„Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) též charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.“*

Ve shodě se žalovaným tak krajský soud v případě žalobce neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) soud v případě žalobce rovněž nezjistil, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný.

Žalobce krajský soud nepřesvědčil o opodstatněnosti vznesených námitek, rozhodnutí žalovaného vyhodnotil soud jako rozhodnutí zákonné, žalobu tudíž posoudil jako nedůvodnou a s odkazem na § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti neúspěšnému žalobci. Žalovaný však náhradu nákladů v řízení před soudem nepožadoval, a proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

Ustanovený advokát požadoval odměnu za tři úkony právní služby a s tím související paušální odměnu. Konkrétně se jednalo o tyto úkony: a) převzetí a příprava zastoupení; b) doplnění žaloby, c) účast na jednání soudu dne 22. 5. 2013, při odměně za jeden úkon právní služby 3.100,-Kč. Za tři úkony právní služby po 300,-Kč za jeden úkon činí celkem 900,-Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) odst. 3, § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif]. Krajský soud tak ustanovenému zástupci žalobce přiznal odměnu za tři úkony právní služby ve výši 9.300,-Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] a náhradu hotových výdajů ve výši 900,-Kč (§ 13 odst. téže vyhlášky), celkem 10.200,-Kč. Tuto částku navýšil o 21% z titulu platby DPH o 2.142,-Kč na výsledných 12.342,-Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet vymíněný advokátem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí).

Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 22. května 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v. r.
samosoudkyně